

A Fidesz-frakció egy tagja sem akar kiszállni a politikából

Kövér László a fegyelemeről, a góllövőkről és arról, hogy tömeges-e a jelentkezés a korhatár feloldása óta

Kövér László Pápan született 1959-ben. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett jogi diplomát. Két fiúgyermek édesapja. A Fidesz alapító tagja, Orbán Viktor pártelnökké választása óta a párt parlamenti frakciójának vezetője.

– Megválasztása óta találkozott már más pártok frakcióvezetőivel?

– Még nem. Előbb magunk között kell az ügyeket rendezni: Orbán Viktorral, illetve a két frakcióvezető-helyettesel, Szájer Józseffel és Deutsch Tamással. Ki kell alakítanunk a munkamegosztás új rendjét, és ezek után kell – amennyiben erre szükség mutatkozik – más frakcióvezetőkkel találkoznom. Az SZDSZ – az ismert megállapodásból következően – kivételt jelent: velük *havi rendszerességgel konzultálunk az aktuális kérdésekről*. E tárgyalásoknak a továbbiakban én is részese leszek: „lecsérélem” Áder Jánost, hiszen a megegyezés úgy szól, hogy a két pártelnök és a két frakcióvezető találkozzék.

– Az SZDSZ által javasolt 15 pontról, úgy tudom, „elhaltak” a tárgyalások.

– Az első szakértői szintű megbeszélésen világossá vált, hogy álláspontjaink – a 15 pont által érintett kérdések jelentős részében – meglehetősen távol állnak egymástól, úgyhogy *ezek közös nevezőre hozására vajmi kevés az esély*. S miután a 15 pont az SZDSZ részéről a politikai cselekvés szintjén lekerült a napirendről, nem is nagyon szorgalmazta semelyik fél, hogy a megbeszéléseket folytassuk.

– A Fidesz-frakció munkája változik az új vezető személyisége?

– Jelentős mértékben nem. Annyiban lesz változás, hogy megszabadul a frakcióvezetés olyan funkcióitól, amelyeket Orbán Viktor pártelnök „magával visz”. Ésszerűbbé teheti a frakció munkáját az, hogy az elnökségre helyeződik át a párt politikai centruma, így a frakció egyre inkább a törvényhozási kérdésekkel tud foglalkozni. *Stratégiai váltás nem várható.*

– A Fideszben eddig a frakció „vezette” a pártot, ugyanakkor a most megalakult elnökség valamennyi tagja képviselő is egyben. Nem azt jelenti ez, hogy a frakció továbbra is „rátelepszik” a pártra?

– Az induló demokrácia körülményeiből fakadóan szükségszerűen helyeződték a politikai élet centruma a parlamentre, az országgyűlési képviselőcsoportokra. *Tehát ha akarta a frakció, ha nem, ez a 23 ember volt az elmúlt három évben a Fidesz döntéshozó politikai testülete*. Hiába igyekeztünk olyan megoldást találni, hogy a „főállású” politikások mellett „külső” párttagokat próbáljunk a nyilvánosságon keresztül egyenrangúként felmutatni, ezek az emberek az azal a szinte behozhatatlan hátránnyal küzdenek, hogy csak „másodállásban” végzik ezt a tevékenységet. *Többéves próbálkozás után az látszott a legjobb megoldásnak, hogyha a frakció tagjai minél nagyobb mértékben fedik le a párt vezetését is*. Az azonban véletlenszerű, hogy a jelen testület tagjai kivétel nélkül országgyűlési képviselők: semmilyen előzetes politikai koncepció nem diktálta ezt, a küldöttek szavazata

döntött. Azok az emberek, akik „kiszorultak” – például Selmecci Gabriella, Módos Márton vagy Nagy Gábor –, politikai képesség dolgában nem maradnak el azoktól, akik az új elnökségbe bekerültek. „csupán” az a hátrányuk, hogy kevésbé ismerik még a Fidesz-tagság előtt is.

– Orbán Viktor a kongresszus előtt félig tréfásan azt mondta: júniusra „gyúri maga alá” az új frakcióvezetőt.

– A megjegyzés nemcsak félig volt tréfás, hanem teljes egészében: nincs és nem is lehet közöttünk olyan konfliktus, amely nehezítené az új funkciók kialakítását. Emberileg sem vagyunk olyan viszonyban, politikailag pedig nagyon közel állnak a nézeteink. Az ember továbbá nem arra törekszik általában, hogy minél több feladatot és felelősséget vegyen a vállára, tehát nem várható ilyen villongások a hatáskörök megosztásakor.

– Miért pont önt találták a legalkalmasabbnak a frakcióvezetői posztra?

– Hazudnék, ha azt állítanám, hogy egyöntetű támogatással találtak az a jelölés: magam sem gondolom, hogy a Fidesz 23 képviselőjéből én lennék minden körülmények között a legalkalmasabb jelölt – akár csak Orbán Viktor mögött is. Különböző okokból azonban én maradtam az, aki ezt vállalta, illetve, akit ezzel a feladattal meg lehetett terhelni anélkül, hogy emiatt távlatilag fontosabb munkát fel kellett volna adni. Szóba jöhetett volna – legelső sorban – Áder János személye is, de őt a kampányfőnökséggel fogja megbízni az elnökség, illetve mint ügyvezető alelnök a párt szervezési ügyeivel foglalkozik majd. Szájer József neve is felvetődött, ő viszont – mint a külügyi kabinet vezetője és az európai ügyekkel foglalkozó bizottság alelnöke – nagyon gyakran van külföldön.

– Fodor Gábort is jelölték a posztra.

– Ő azt nyilatkozta, hogy nem vállalja a jelölést, mert nem tartja magát frakcióvezetésre alkalmasnak.

– Ön viszont a nemzetbiztonsági bizottság elnöke is. Megválasztása után lemond erről a tisztról?

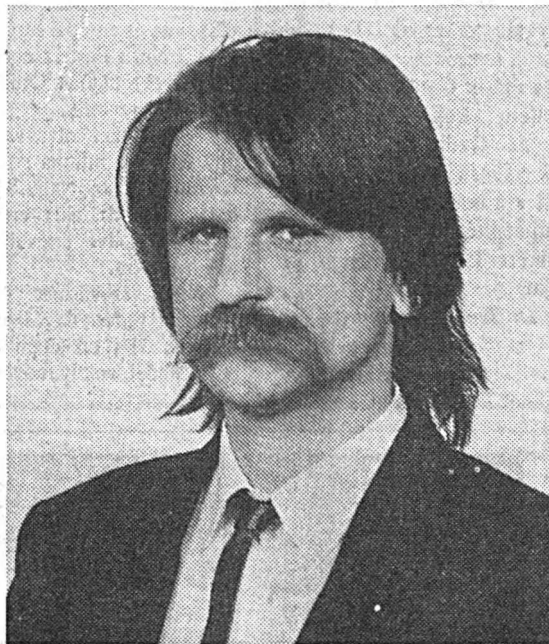
– Ez egyelőre nem eldöntött. Számomra ez nem presztízs kérdés: amennyiben a hátralévő egy évre kialakítandó munkamegosztás szempontjából szükséges, természetesen lemondok.

– Egy tanulmány nemrégiben azt írta, hogy az ön, Áder János és Orbán Viktor életútja nagyon hasonló egymáshoz: vidékről származó, első generációs értelmiségiek mindhárman, akikben nagyon erős a sikerorientáltság. Ma önök hárman foglalják el a legmagasabb posztokat a Fideszben.

– Valóban sok közös vonás van bennünk a származásunkat, a gondolkodásunkat tekintve, azt azonban hibának tartom, ha ebből bárki messzemenő következtetéseket próbál levonni. Téves úgy beállítani a helyzetet, mintha – egyik oldalról – csupán a három ember érdeme lenne a Fidesz esetlegesen sikeres működése; másik oldalról pedig e három ember szempontjából mel-

tánytalan, ha – bármilyen kritika éri esetleg a Fideszt – valamilyen megfontolásból az ő nyakukba próbálnák varmi ceket a hiányosságokat. A Fidesz csapatában sok ember játszik, és természetesen vannak, akik a gólokat lövik. Ez olyan tény, amivel meg kell barátkozni.

– Mi az a politikai nézetazonosság, ami önöket összeköti, illetve amiben különböznek például a Fodor Gábor nevével fémjelzett irányzattól? A kongresszus előtt többen jelez-

Kövér László: A frakcióban eddig is voltak kisebbségi vélemények, ezután is lesznek

(MTI-fotó)

ték: indulnak az elnökségi tagságért, nem fogadják el, hogy csak azok lehetnek jelöltek, akiket Orbán Viktor frakcióvezető kiválasztott.

– Aki ezt állította, egész egyszerűen hazudott. Nem Orbán Viktor jelölte ki az alelnököket: a frakció többsége úgy látta volna szerencsésnek, hogyha továbbra is csupán őt alelnöki jelölt kerül ki a képviselőcsoport soraiból. Így a kevésbé ismert emberek is bekerülhetnek volna az elnökségbe. *Ezt a kisebbségben maradóknak nem tudták magukra nézve elfogadni*. Nem szívesen vállalnám magamra azt a felelősséget, hogy én fogalmaztam meg mások helyett a politikai platformukat vagy a politikai irányvonalukat – amennyiben van ilyen. A magam részéről nem tapasztaltam különösebben, hogy megfogható alternatívája lenne annak a politikának, amit eddig a Fidesz vitt, és az ne lenne egyúttal egy másik párt által már megfogalmazott, egy másik párt politikájába illeszkedő alternatíva. Tehát, ha van ilyen törekvés a Fideszen belül, erről én nem tudok. Ezt nyilván meg fogják fogalmazni azok az emberek, akik ezt kívánatosnak tartják.

– Frakcióvezetőként nem számol olyan lehetőségekkel, amelyek a képviselőcsoport munkáját befolyásolnák?

– Egyáltalán nem. A törvényjavaslatok vi-

tájában kell többségi álláspontot kialakítani a frakcióban: *eddig is voltak kisebbségi vélemények, ezután is lesznek*. Mindenki számára elfogadható megoldást kell találni annak figyelembevételével, hogy alapvetően a többség véleménye érvényesüljön. Ha csak rajtam múlik, ezentúl is így lesz.

– A Fidesz-frakcióban a legnagyobb a fegyelem: ezt a képviselőcsoportot még nem hagyta el senki. Létezik valamilyen belső szabályozás, ami megköti az embereket?

– Nem hiszem, hogy a képviselőket bármilyen szabályozással olyan frakcióban lehetne tartani, amelynek a politikájával nem értenek egyet. A jelenségnek több oka van. Egyrészt egy kisebb frakcióban könnyebb „rendet tartani”, könnyebb kezelni a feszültségeket. Másfelől a frakció törzse a Fidesz politikai magja volt még a választások előtt, tehát tulajdonképpen egy összcseccsiszolódt csapat „emelődött be” a parlamentbe. Harmadrészt pedig azt gondolom, hogy minden épészű politikusnak számolnia kell azzal, hogy ha a saját pártjának a hajóját fúrja, akkor azzal együtt ő is elsüllyed. A Fideszben mindmáig sikerült kezelnünk azokat a nálunk is meglévő vélemény- és nézetkülönbségeket, amelyeket más pártok nem voltak képesek észlelni, és csak annyit engedni a nyilvánosság elé, ami valóban oda tartozik. E tekintetben komoly hibát a Fidesz eddig még nem követett el.

– Hallottam ugyanakkor olyan híreket, amelyek szerint a választások után a képviselőkkel aláírtak volna egy papírt, amelyben – dátum nélkül – kijelentik: amennyiben a Fidesz-frakciót elhagyják, úgy önként lemondanak képviselői mandátumukról is.

– Elviékben nem tartanék elvetendőnek egy ilyen megoldást, ez azonban csak gentlemen's agreement formában tudna működni. Utólag ugyanis megkérdőjeleződne a dokumentum hitelessége, s *ezt nem tudná befogadni sem a magyar politikai kultúra, sem a párt közvéleménye*. A Fideszben nincs ilyen megállapodás, s a következő ciklusra sem tervezzük ennek bevezetését.

– Horváth László döntése után várható újabb átülés? Szaporodhat a frakció még ebben a választási periódusban?

– Ha tudnék is erről, akkor sem nyilatkoznék azoknak a képviselőeknek az érdekében, akik ilyesmit fontolgatnának. *Ez – az elmúlt három évben – folyamatosan jelen lévő probléma volt a Fidesz-frakció számára*. El kell mondanom: képviselőcsoportunkban kétharmados többség kell ahhoz, hogy bárkit felvegyünk a sorainkba.

– Volt már olyan, akit leszavaztak?

– Nem, mert a frakcióvezetés eleve csak olyan embert javasol felvételre, akiről tudja, hogy nem okoz konfliktust a Fidesz működésében.

– Volt olyan, aki jelentkezett, s akit nem javasolt a frakcióvezetés?

– Erről inkább nem nyilatkozom.

– A frakcióból hányan akarnak újraindulni a választásokon?

– Egy éve zajlott le az a frakcióülés, ahol feltettük egymásnak a kérdést: ki az, aki – a maga mögött tudott politikusi évek után – úgy gondolja, hogy neki ebből elég volt, és ki az, aki hosszú távon kötelezi el magát a hivatásos politikusi pálya mellett. *A frakció mind a 23 tagja úgy nyilatkozott – természetesen önszántából –, hogy nem akar kiszállni*. Tudomásom szerint eddig még senki sem változtatta meg a véleményét, tehát ez a 23 ember nagy valószínűséggel 1994-ben is képviselőjelölt lesz.

– Áder és Orbán is azt nyilatkozta, hogy háromszor annyi fideszes képviselőt szeretne látni a parlamentben jövőre, mint amennyi jelenleg van.

– Minimum.

– Ehhez ki kell nevelni az utánpótlást. Folyik a felkészítő munka?

– Természetesen igen. A vidéki városokban számos helyen van jelentősebb létszámú Fidesz-frakció, ahol akár a frakcióvezető, akár a polgármester már megmutatta politikusi képességeit – ha volt neki – az ottani választásoknál. Egyrészt ebből a körből kell választanunk. Meggyőződés, hogy *ők az elmúlt három évben sokkal nehezebb helyzetben politizáltak, mint mi*. Közlebb voltak a választópolgárokhoz, és saját bőrükön kellett éreznük döntéseik következményeit. Nyilván folyik a kiválasztás más körből is: például az idősebb korosztályokból, bár nyilvánvaló, hogy a jövőben sem fog eltűnni az a generáció a Fideszből, amelyet a frakció tagjai jelen pillanatban is reprezentálnak. *A harminc év körüli értelmiségieknek jelentős szerepük lesz a 94-es Fidesz-kampányban*.

– A korhatár feloldásának vannak már látható jelei?

– Bár nem attól tettük függővé a döntést, hogy mit mutat a közvélemény-kutatás, előzetesen azért felmértük a várható visszhangot. Egyértelműen pozitív volt a fogadtatás minden korosztályban: *a megkérdezettek döntő többsége kifejezetten a kormányzóképeség erősödését várta ettől a lépéstől*. Szimbolikus gesztusként a kongresszuson fel is vettünk százvalahány embert, akiket a különböző helyi szervezetek javasoltak. Ez a folyamat zajlik, de mint ahogy senki sem fűzött a Fideszen belül ehhez komoly illúziókat – illetve senki sem értékelt túl a korhatár feloldásának a veszélyét –, úgy egyelőre nem is tömeges a belépni kívánók száma.

– A választásokig mostmár marad a Fiatal Demokraták Szövetsége név, hiszen a kongresszus nem tudott jobbat kitalálni.

– Igen. Ez azonban nem a fantáziánk csökkenésének következménye csupán. *A Fidesz történelmi név: a világon számos olyan párt létezik, amely az eredeti nevét tartotta meg, bár a név csak abban a korban volt értelmezhető, amikor felvették*. Ezek a pártok is vígan elvannak a nevével. *A névváltoztatás lehetősége megadatott a Fidesz tagságának*. Ennek ellenére az eredeti név fenntartása mellett szavazott a kongresszus – szerintem nagyon helyesen.

Sümei Noémi